

M | V
I | MCM
LXX
V

**Egzegeza SZ – Izbor iz Petoknjižja
srijedom u 16:00
amdg.ffrz.hr > nastava > MVI**

James Tissot, Jakov,
cca. 1896.–1902.

Jakov je Izrael

Post 25-50

M | V
I | MCM
LXX
V

Egzegeza SZ – Izbor iz Petoknjižja
srijedom u 16:00
amdg.ffrz.hr

Petoknjižje

(Tora – Zakon)

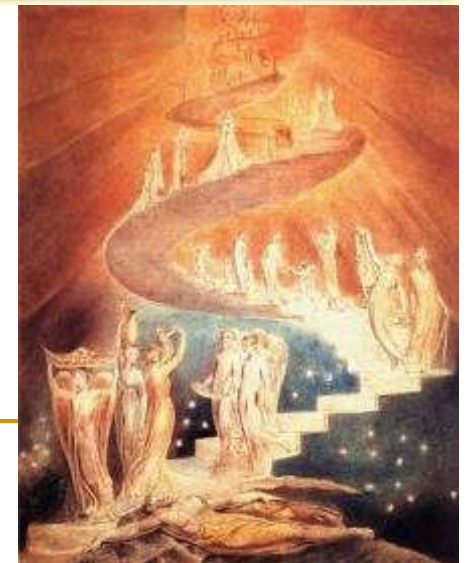
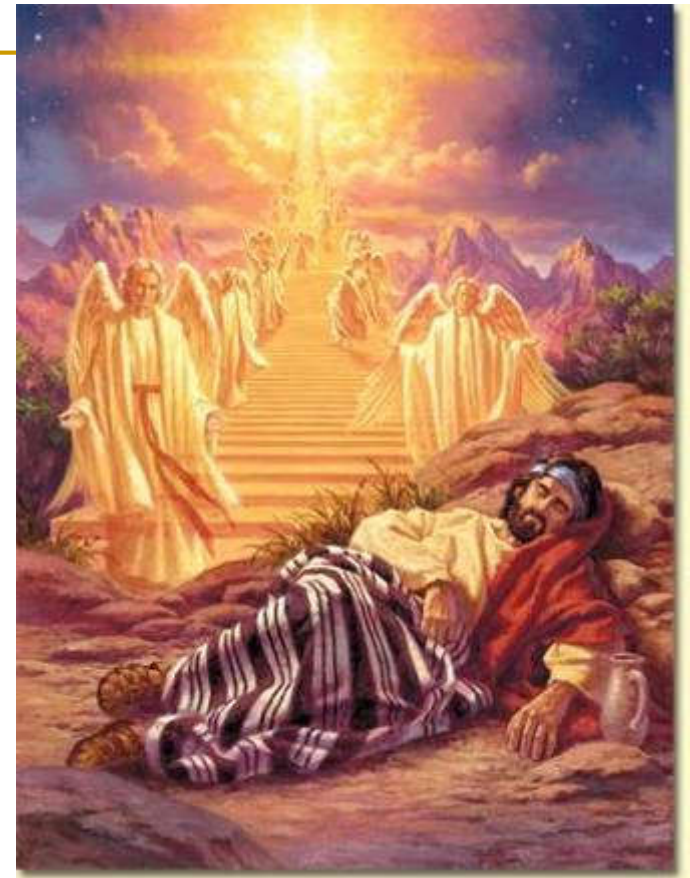
Božja Riječ na početku velikih religija

doc. dr. sc. Niko Bilić, FFRZ

<http://amdg.ffrz.hr> > nastava > MVI

Noć na putu (28,10-22)

- **Dvoznačan odlazak iz obitelji**
 - Bijeg od razorenih odnosa, mrak (11)
 - Potraga za zajedništvom
- **Briga za konačište (11):**
- **uzglavlje (11)**
- **San: duša otvorena (12)**
 - Bez trgovanja i prijevare
- **Veza s nebom (12 usp. 11,4; Iv 1,51)**
 - ⇔ “s vrhom do neba” (Post 11,4),
 - Vidi anđele prije Natanaela (Iv 1,51)

Jakovljev san

- ❑ *Dokle noć:*
Post 28,16, 18 ili 20?
- **Noć: v11–17**
- **A) san v12–15**
 - ❑ *Tko govori u v13–15?*
 - **“Ja sam יהוה” (v13) – Bog uzvišen, na nebu**
 - **Jakov ga *vidi* i čuje**
 - ❑ **Sluša Božji glas ⇔ “*Poslušaj moj glas!*” (27,8.13.43)**
 - ❑ **Majka Rebeka**
 - **B) budan, u noći – koji osjećaj? (v16s)**
 - ❑ **Strah, strašno mjesto (17)**
 - **“יהוה-Jahve je stvarno tu” (16)**
 - ❑ ⇔ **“יהוה mi je pomogao” (27,20)**

Novi dan

- C) jutro (Post 28,18-22)
 - Žrtvenik v18 – od čega? (v10.18.22)
- Kamen od uzglavlja
- *Zavjet* – u kojoj formi? (v20-22)
- Pogodba, *opisno*
- יהוה će biti moj Bog (3. lice)
 - Bog... Jakovljevi
 - Bitna promjena na kraju? (22b):
- “ti” + “sve što ćeš mi dati” (22b) – molitva + Božja širina
 - Interes u v20s:
- Kruha, ruha i siguran put (v20s)
- → Egzistencijalno povjerenje?

Zavjet? (Post 28,20-22)

- *Ako* v20 ⇔ v15
- *Ako* v21 ⇔ v15
- Siguran put v20
⇔ v13
- Hrana v20 ⇔ v13s
- Odijelo v20 ⇔ v14
- *Onda* moj Bog v21
- S tobom, čuvati (15)
- Dovedi natrag (15)
- Dati zemlju (13)
- Potomstvo 3x (13s)
 - Koliko (14)
– usp. 13,16?
- Blagoslov (14)
 - Za koga? Usp. 12,3
- יהוה, Bog Abrahamov,
Izakov – vjeran
obećanju (13s)

Borba za blagoslov (Post 32,25–31)

- *S kim se Jakov bori* – **וַיִּשְׂרָא** 'iš “netko, on” (Post 32,25)
 - odgovor na v10-13,
 - tajno ime (30),
 - osobno svjedočanstvo (31)
 - slika pomirenja u **33,10**:
- *Kao lice Božje*
 - *Što Jakov traži (27)?*
- *Blagoslov, dobiva u v30*
 - *Što mora reći (28 usp. 27,19)?*
- *Ime, tko je – novo u v29:*
- **יִשְׂרָאֵל** *jiśra'el* “borit će se Bog” (29)
 - “Hvatač pete” postaje “Izrael”
 - *Vanjski znak 32,32 usp. 28,11:*
- *Sunce mu je ogranulo*

Povratak (35,1-8)

- *Susret Bogom u Post 35,1:*
- **Bog se “dao vidjeti” (35,1.9)**
 - Bijeg! (1.7), “dan tjeskobe” (3)
- **“Sa mnom na putu” (v3 usp. 31,5)**
 - “s tobom” (28,15) ⇔ “ako” (20)
- **Jakov u domovini**
 - Nakon tuđine (c29-31) i pomirenja (c33)
 - sluša Božji glas: “Idi!” 35,1 (usp. 31,13)
 - Majčina dadilja umire (35,8)
- **Gospodar na čelu zajednice (35,2)**
 - Traži odbacivanje lažnih bogova
- **Gradi žrtvenik (v7; po nalogu iz v1)**
- **→ Ispunja zavjet iz Post 28,21: “Bit će moj Bog”**

Nova objava (35,9-15)

- Bog potvrđuje (Post 35,9s):
- Blagoslov (9) ----- *stvaranje!*
 - Ne prijevarom (Post 27), ni bitkom (Post 32)
- Novo ime (10) ----- *stvaranje!*
 - יִשְׂרָאֵל *jiśra'el* “borit će se Bog”
 - Jakov daje ime: Bet-El (15)
- Bog otkriva ime: El Šadaj (v11)
 - Kao Abrahamu (17,1)
 - Kao u Izakovu blagoslovu (28,3)
 - ⇔ “Ne smiješ me pitati!” (32,20)
- *ima moć okrenuti na dobro*

Jakov – nov čovjek

- ❑ Spreman za prvu zapovijed (35,11):
- “Budi plodan i rasti!” (11)
- Nov pristup objavi (v11s):
 - ❑ mnoštvo naroda, kraljevi (v11)
 - ❑ zemlja (v12)
 - ❑ ⇔ Kruha, ruha, sigurnost (28,20)
- Pristanak u v14:
- Jakov prinosi žrtvu
 - ❑ Bog otaca (Abraham, Izak v12)
- Nije kraj puta
 - ❑ Koga će blagosloviti u 47,7:
 - ❑ Faraona (47,7)

Jakov otac i djed

- Sin Josip – mrtav? (37,35)
 - Susret pun ganuća (46,29)
 - Knjiga završava smrću Josipovom (Post 50)
- Manaše i Efrajim – unuci u 48,14:
 - Jakov daje prednost mlađemu
- Zaključak u 49,3-27 (vidi v28):
- Svi sinovi blagoslovljeni

Rembrandt, Jakov blagoslivlja Josipove sinove, 1656

Matthias Scheits, Jakov blagoslivlja sinove, 1672.